

Sy-li spěwai,
Pilnje džěłai,
Strowja će
Swójbny statok
A twój swjatok
Zradny je.

Za staw sprócnj
Napoj mócnj
Lubosé ma;
Bóh pak swérny
Přez spar měrny
Čerstwośé da.

Njeh ty spěwai
Swérnje džěłai
Wšědne dny;
Džěń pak swjaty,
Duši daty,
Wotpočń ty.

Z njebjes manaj
Njeh ól khamaj
Žiwnośé je;
Žiwa woda,
Klě Bón poda,
Wokřew će.

Sserbske njeđželske łopjeno.

Budyschin

25. oktobra 1925

Baužen

Čižecž a nakład Čsmolerjez knižicziščezetnje a knižarnje sap. družst. s wobm. ruł. w Budyschinje.
Wuřadźa łóždu robotu a płaczi bértłětnje 78 stotych pierježłow.

20. njeđžela po swjatej Trojizy.

Łut. 13, 6—9.

Pšchirunanje wo njeplódnym figowzu.

„Proschu cze, wo kim rěczi tón profeta?“ tak řo łomornik ř Muriskeje na dróřny do Gazy Filipa woprašča. A my řo džěnřa runje takle profetu wěcžneje wěrnoścze prařchamy: „Komu płaczi tuto pšchirunanje wo njeplódnym figowzu?“ Čzeji wobras řo tu ryřuje? Mňřli našch Šbóžnik pšchi tym na israelski lud, pola kotrehož njeje našch Bóh řa wšchě dobroty žaneho džaka, řa řwój řakon žaneje pořkušnoścze, řa wšchě řlubjenja žaneho dowěrjenja a žaneje řwěrnoścze namałai? Abo čzemy ř tutym njeplódnym figowzom našch lud pšchirunacž, w kotrymž našch Bóh runje něłko tak mało wěrny žněje, runjež je jemu pšchezo ř nowa řwoju njebjesku luboścž a hnadu wopokařowai? Mamny řnano w njeplódnym figowzu našchu ewangeliřtu žyrkej widzič? Ně, moji lubi čzitarjo, — hdnž Bóh řnjes džěnřa tebi a mi tuto pšchirunanje do duřche řařchčžepi, potom teř te b je a m je mēni a čzje, řo by řuto řhutne řłowo n a ř ř pruhowanju, ř polēpřchowanju a ř wobrocženju pohnuło. Haj, w řch itko ř h n a d y! —

Řaž tamny řospodař je řo Bóh wo tebjje řtarał wot młodoścze řem; je tebjje do řwojeje winizy řřchescžijanřteje žyrkwoje pšches řwjatu řřchčženizy řařchčžepił. Na dobrej roli po božneho řtariřiřkeho domu řy narořł; twója mjeřka duřcha bēřche wuřhowna pšched wřchelati mi řtarařnym ři řpřtowanje mi, kotrež druhim hrořa. Šchto mořł wřchitke dobroty Bože wopiřowacž, ř kotrymž wón tebjje tak bohacze wobdawařche? A dopomā řo dale na wichorojte čzajny řwojeho řiwjenja,

čzajny čzeřłich řhorosčow, tnyřnoścžow a nuřny, na žny řařdženy wójniřki čzaj! Njeřny řacžował, tak Bože hnadne řłoncžto tebi řwěcžesche w čžemnośczi a Bože řłowo, Boža blišłoścž twója řawutłenu duřchu pšchezo ř nowa wohrēwařche?

Teř to je Boža hnadaj, hdnž wón pšchindže, plodny na řwojim figowzu přtacz. To je wobžaromny řhuduřchki řchłomik, na kotrymž niřłto řanęch plodow nje wocžakuje. Řóždy řchłom, nařhoniwřchi luboścž řwojeho řospodarja a řahrodniřka, řo drje wjeřeli na tón džěń, hdnž řamóže teř řařo něřchto taiřteje dořtateje luboścze na řwoje wařchnje wróczicž. To je řa njeho řpokořaja wjeřekosč, řo tu podarmo njeřteji, ale řo ma teř wēřte nadawki a pšchirłušchnoścze, řo řmē řo teř wot njeho něřchto wocžakowacž. Wbohi tón čžłowjek, ře kotremuž niřłtón wo plodny nje pšchindže, řiž nje wē, čžehodla tu je, řiž nje řamóže niřkomu luboścž wopokařowacž! — Řařke řu to plodny? Šchtož řy dořłai w Bože ř winizy pšches Božu luboścž, to dnrbi dale w tebi wuřtawicž a řo pšchēřadžicž do nowyř řnutřłownyřch mozow, řiž pola druhich podobne dary wubudzeja. Druhym po pucžu do njebjes řpomhacž w lubośczi, druge duřche nařpřcžicž a pořpřlnjowacž we wēřje a nadžiji; jim něřchto dawacž ř wēcžnyřch řubłow a řiř takle wobohocžicž we řbóžnośczi.

Řřchescžijan dnrbi ř tomu na řwěcze byč, pola druhich řobucžłowjekow nowe řřchescžijanřte řiwjenje plodžicž a niř jenož řam řa řebje řwoje řiwjenje pšchēřjebacž. Tořhodla je teř njeplódnj figowz řniřčomny a niřčto řódnj, haj řchłódnj. „Přorubaj řón; řchto wón řemju řadžēwa?“ tak jeho řnjes w nim řudži. Ałe winizař wotmołwi: „Řnježe, wotaj řón řiřchčze!“ Š taiřtej hnadnej přōřtwu nař našch Šbóžnik řařtu-

puje. Jeho lubosť ma hišče nadziju, wona naž dale pyta a njecha naž pušćić. Hlaj, twój Sbožnik ma hišče t tebi doměrjenje a wot tebe hišče něšto wocžakuje. Kiž ty hižo lěta dołho wo njeho wjazn njerodziš, kiž by bjes płow lubosće ham jenož febi žiw; tež twoje žiwjenje hišče njeje čišće šhubjene, ale twój Sbožnik čže a móže tež s tobu hišče něšto prawe dozpeč. To je naš wšchši mēšnik, kiž naž sastupuje. Sčto móže rjez, kať wjele ma ho wón tutomu hnadnemu sastupjerjej džakowac? Hlaj, so bym s žyła hišče žiwi, to je hnadna toho, kiž hišče čžaka na dobre płow, so nbychmy we hwojich hrěchach šhubjeni byli do wšcheje wěčnosće. Kať hušto je drje tajka hnadna próstwa našeho sastupjerja a Sbožnika nam nahku, njesbožnu bymjerč wotwobročila? Na tajke praščenje móže nam haťle junu wěčnosć a Knjes nad žiwjenjom a bymjerču tam horjeťa prawu wotmołwu dac. Tohodla ma kōžda dušha, kiž ho wot tuteje hnadneje próstwy žiwi, čžeľe samolwjenje.

Winizať mjenujzy njeproby: „Wostaj jón hišče na njewěšte čžak, ale wostaj jón hišče to lěto!“ Hlaj, naš hnadny čžak je wotměrjeny. To je šrudžaze našonjenje tať hušto pšchi rowach, so dyrbymy febi prajic: Jeho hnadny čžak je ho podarmo minyť, wón njeje dopjelniť, sčtož ho wot njeho wocžakowasche, wón je porubany. Ale hižo do bymjerče je tať někotryžkuli kať porubany figow, jenož hišče morwe drjemo, kiž ham w febi žaneho praweho snuťkowneho žiwjenja nima. Wón wjazn ani ho modlic ani wěric niemože ani ho džakowac ani ho Bohu dowěric. Sa Boha a wěčnu šbožnosć je tajki čžlowjeť šhubjeny. Sčto bēšche potom jeho žyľe žiwjenje, hacžrunjež bēšche hnano po šdaczu a čžlowjeťkim mēnjenju bohate a blyšćžate?

Kať pošdže je na čžakniku twojeho žiwjenja, luby čžitarjo? Hlaj, něťk je našymški čžak, to je kħutny čžak! Sčto ma tebi prajic? Našch semški čžak ho rucže minje. Našymški čžak čžlowjeťkam płow w sahrodach a na polach pšchinjeľe. Njesachodne płow ho tež wot naž pola Boha wocžakuja. A w šymškim čžaku ho na nalěčžo wjeľelimy. Redžbujmy a prózujmy ho, so tež našchej dušchi junu pola Boha wěčne, rjeňšche nalěčžo kšćčže! Ale njesapom: **W s c h i t k o j e h n a d y !** Hamjeň.

R. we W.

Stockholm.

(Pofracžowanje.)

Sčtyri sahadny pōkelstwa, kotrež hwetowa konferenza s Stockholmam wšchēm ludam sczele, bym hižo tu podali. Spōšnachmy hižo, w kajkim duchu by tam jednali a w kajkej myľli čžeja tuto šhromadne a hromadžaze džeľo dale wješč. To rosjaňnja nam hišče bóle dalsche dypki. 5. Konferenza je našche doměrjenje, s kotrymž ho dowěri wójwodže našche šbožnosće, wobtručila a čžiščila. Sšnyšho jeho woľac: „Pój sa mnu!“ bym pod jeho kšchžom tu pšchibľušnosć spōšnali, čžinicž jeho ewangelion na wšchěch polach čžlowjeťkeho žiwjenja rosšudžazu móž, a to w industrielnym, sozialnym, politiškim a internazionalnym žiwjenju.

6. Tať bym ho w tym, sčtož teho hospodařského žiwjenja je, t tomu wuľnali, so je dušha ta najwjeťšha hōdnosć, kotraž njeľmē byč podczkňnjena prawam wobšedženstwa abo mehanismej industrije, a so bymē dušha febi jako hwoje prawo žadacž to prawo, wumōžena byč. Wozujemy tehodla sa hwoobodne a dospōľne wuwicže čžlowjeťa jako tajkeho. We mjenje ewangeliona bym s nowa wuľbēhnyli, so industrija njeľmē saľožena byč jeno na to pšhecže, samōženje doby-

wacž, ale so dyrbi hľužo powšchitkownosći, to hwojstwu mēč sa jeje doměrjene kubľo, sa kotrež bym Bohu šlicžbowanje winoćji. Šhromadne džeľo ma wucžišćjeć wšchu hēbicžnu konkurrenzu. Džekodawarjo a dželaczerjo dyrbja daloťo pšchicž, so je jim tōn podžel, kotryž hōbu na industriji maju, ta dopjeknjenje jich powoľanja. Jenož tať bym čžinjerjo Knjesoweho hľowa: „Wšchitko, sčtož wy čžecže, so bychuwam ludžo čžinili, to čžicže wy jim tež!“

7. My bym ho dale sabērali s morališkimy a sozialnymy praščenjemi: nusa na bydlenjach, pobrach na džele, njepōzčžiwosć, njewužitne wužiwanje alkohola, škōstništwō. Ssmym dopōšnali, so by to nadawki, kotrež jenotliwy njesamōže dokonjecž, so wšchitzy hromadže dyrbja tuto samolwjenje na ho wšacž a sozialnu kontrolu wukonjecž na škutkach jenotliwego tať daloťo, hacž to w kōždym padže nuľne sa powšchitkowne dobre.

Ssmym jednali tež wo praščenjach, kotrež ho mēřja na wšche waženje žony, džescža a dželaczerja w tym, sčtož wukubľanje, hwojbu a powoľanje nastupa. Zyrkej njeľmē wuľstupowacž sa jenotliwza jako tajkeho, dyrbi pať wuľstupowacž sa prawa „žyľeho čžlowjeťa“, dokelž bywa wšchitko, sčtož čžlowjeť řeka, bóle a bóle bohate, hdyž bymē ho kōžda jenotliwa dušha roswicž a wudošpōľnicž. (Pofracžowanje.)

Čžak je hnadna.

(Pofracžowanje.)

Davit mjelcžesche, škōncžnje prajesche: „To ho wam deřje řecži, hdyž scže w dobrnych wobštejnosćach a wucženy. Ale sčto my kħudži awbošy?! Nimamy nicžo dale hacž prózu a džeklo, starosće a šrudobu! Ale saho ho džiwam, so wy, kiž na lěťarštwō študujecže, tajke tamaze hľowa pšhecžiwō hamomordarjam řecžicže. Šterje bych wať sa bohōšľowza mēľ!“

„Mój luby, wy řecžicže kať rosunicže, abo dokelž nochzeće ľepje rosunicž. Rospominajcže ras, a wy pšchindžecže ľe hambynemu rosšudej; pšchetož šchřicžku wěry tola hišče we febi macže a žyľe sacžihnyť tola hišče njeľcže to jenicžny wobšbožaze spōšnacže, so Bōh je, so je Bōh wať štworil a so je Bōh tež wam žiwjenje dať a njeľmjertnu dušhu!“

Wucžer mjelcžesche, pytnyšchi, so ma tamny prawo a so dyrbjať pšchihľowowacž.

„Nimacže“, tať šapocža študenta s nowa, „nimacže wy woprawdže nicžo na tutej semi, sčtož by wam lube byľo?“

Davit ho wotwobročji. Dyrbjesche febi na žonu a džecžimyľlicž, kotrež bē wopuščćil, myľlo jenož na febye hameho.

„A potom“, řecžesche tamny, wotmołwy njedošlawšchi, dale, „žiwjenje je pšchihotowanje na wěčnosć; čžak je h n a d a!“

Čžeľko šdychujo wotmołwi Davit: „Sčto pomha mi tuta hnadna? Njeľbym ho čžak žiwjenja wo Boha starať!“

„Runje tohodla dyrbicže ho wy kōždeho dnja džeržecž, so byšćče hnadu šapšchimnyť, přjedny hacž je to pšchepōšdže!“

„Njemōžu! Ja njemōžu!“ bē štruchľe wotmołwjenje. „A wy to tež njemōžecže rosunicž, dokelž je wasche žiwjenje žyľe hinasche!“

„Tať drje to wšchitzy praja, hdyž pōcžnje hwetomje hrjebacž, hdyž je jich, kať wať tu, Bōh tōn Knjes ham sa ruku a hwetomjo pšchimnyť. Hušto došč řeka to s druhimi hľowami „ja nochzu, ja nochzu!“ A sčtož wy wo hwojim žiwjenju prajicže, wěšče, to njebudže tať jara wulki rosžel mjes mojim a waschim. Wy scže hnadž milu wot wōtžneho domu šdaleňy, ja hnadž jenož někotre krocžele; a wobaj móžemož tež dōľnož

přichůz, hdyž mój to chzemoj. Esamomordar pak nochze do-
moj!“

„Tola, tola!“ borbotaše tamny. „Ja wšchať bych chzyl
a tohodla tež Boha prošach, so by mi tutón hrěch wodať.“

„Shto?“ sawola młodzenz. „Móžesť dha pokutu čžinicž
ja hrěch, kotryž njejby škucžil? Móžu dha prajicž: „Tutón
hrěch mje boli, Anježe, a ja mam jón ja hrošnosť“, a ja wo-
tomit čžinju potom tutón hrěch? Ale wšchať, wjele řo jich tať
trošćtuje a tať duzy do řahuby! Ně, ř hrěchom, řiž njeje wo-
daty, dže řamomordar ř tuteje čžakňosćze do wěćžnosćze, a tať
wěćze hacž kóždy njewodaty hrěch řwoje řhlořtanje namaka,
dořtanje řamomordar řhlořtanje we wěćžnosćzi!“

Davit dyrkotasče. Stany, ře řymu řšepotajo. Tež řtu-
denta pořtany ř trawy.

(Pofracžowanje.)

Ambrosius, Chrysoſtomus, Augustin.

Njeje to džiwne dobyće, řo 300 řet po Chryřtuřu řižo
ř pohanřtwom w romřkim řhěžorřtwje ře řónzej džěřše? To
je řo wořebje ř tym řtalo, řo najlěpřše duchowne mozy wot
pohanřtwa ře řšesćžijanřkej wěřje přšerědžěhu, tať tež Am-
brosius, Chrysoſtomus a Augustin.

1. A m b r o s i u s řo řeta 340 w Trieru narodži. Jeho
nan bě tam ř romřkim prefektom. Džěćzi pak řchule dla we
Romje wotrořčěhu. Ambrosius jara młodny řa řonsulara do
Hornjeje řtalřše džěřše a řo w řecze 374 do Mailanda přše
řydl. Tam řebi mjes wřšitřkimi ľudži mi tajřu ľubořčž dobu,
řo jeho řiřćze w řecze 374 řa řiřkopa wuřwolichu. To bě řy-
le řpodžiwne, přšetož Ambrosius njeběřše řiřćze řšćženn.
Nam ř toho dwoje přšed wocži řtupi, najpředny, řo běřše pō-
hanřki Ambrosius řšesćžijanřke pocžintř přšijimať, a dale,
řo pōhanjo přšecžiwō řšesćžijanam řkoro řaneho njepřšecžel-
řtwa wjazny njeměřachu, drje niž jenož w Mailandže, hdyž
běřše něhdže 60 řet přjedny řhěžor řonřtantin řa řyř ľud přšči-
řasať, řo ma řo řšesćžijanřka wěřa čžerpicž. Ambrosius řo
wuřšćžiči a řa řiřkopa wuřwjećzi. Řšesćžijanřku wucžbu řej
hacľe přšči řařtořřtwje přščiřwōji. Wōjowasče řwěru řa čži-
řtořčž wěřny a wasćňja a njebojesče řo niřkoho, tež niž řhěžora
Theodorija. Tōn bě w řheřalonichu w hñewje dla morjenja
řwojeho bohota wjazny řyřkaz ľudži w řyřřku řabicž řasať.
Ambrosius řadařše, řo dyrbjesče řhěžor dla tutoho
wjecžerřkeho řkuffa přšed wořadu pokutu čžinicž, přjedny hacž
ř řpowědži přščiřdže. Řola řhěžoroweho rowa řiřkop ř řhwal-
bu wuřbēhowasče, řo je řhěžor řo tať přšed Bohom ponižil.
Wořebitu řlawu pak ma Ambrosius a to hacž do nasćeho
čžaka tohodla, řo je přeni byř, řiž je wořadu řhěřľuřše řpē-
wacž wucžil, tež řam „hymny“ přšniř. řemu řu tež řpēw
Te deum laudamus (čže, Božo, řhwalimny) přšipiřkali, hacž-
runjež je pořdžiřcho nařtať. (Řěřa na wřšć čžakny „Ambrosiřka
řhwalba.“) Ambrosius wumře w řecze 397. řeho řpiřny wo
bibľiji, wo wěřje, wo řswjatny m duchu atd. atd. přelnja wja-
zny tořřny řwjařřow a řu dobre řōřko ř řeřnacžřu tamnyř
čžakow.

(Pofracžowanje.)

Zyřkej a řtat.

Sařřta řrajna řynoda řeřdže řo23. novembra; jeje džěřo
je na řři njedžele wobměřjene. Budže řo wořebje řaběřacž
ř rořřadžowanjom řyřřwje ře řřatom.

ř wulkej wjěřřřinu bě řařřti řrajny řejm wobřamřnyř
wřřřnosćž napominacž, řo by přšči přšeměňjenju pořřajenjom
řa polizajřřke řodžiny řa řorcžny přšči 1 řodž. wořřaľo a wu-
wřřacžza řo jenož w řyřle wořebitnyř padach čžinile. Wřřřnosćž
je něřřko pořřajenja w tutej wěřny wudaľa. řuž je řusne, řo řo
na to řhlada, řo řo něřřk tež w měřřřach řaž na wřřach po řym
maju.

Evangelřřke řyřřwje řemřřeje řu řo přšči řnowařřadowa-
ňju po přšewrōćze hōle a hōle řa to rořřudžile, řiřkopřki řamť
přščiřecž a řwojeho wjednitř mjenowacž evangelřřkeho řiřko-
pa. Řo tutym přščiřřadže pocžinaju řo tež hōle a hōle druhe
evangelřřke řyřřwje řkōžowacž. řať je řorawřřka řyřřwina
řhromadžiřna wobřamřnyřa, na řjěřdže „řemřřkiř evangelřřkiř
řyřřwjom řžěřřeje, řorawřřeje a řšleřřřeje“ namjetowacž,
řo byřhu tohorunja řamť evangelřřkeho řiřkopa přščiřale. řo
pak njeje evangelřřki řiřkopřki řamť hacľe w čžaku wulřeje
wōžny nařřať, řmny tu řižo piřkali; řeřmatorojo řu řižo přē-
niř evangelřřkiř řiřkopow wuřwjećžili a poľnōžne řraje, řaž
řšwedřřka, řu wot řeřmaziře řem evangelřřkiř řiřkopow a
aržybřřkopow mēte.

řpēwarřřke.

Čžitach něhdže, řo řo młoda řolza prařřa, hacž njeje
mōžno, řo byřhu řpēwarřřke dořřale piřany abo barbořty řwajřř
měřřto řwjedžeňřko-čžorneho. ř čžehodla? řo njeby to tať
nadpadne byľo, hdyž ře řpēwarřřkimi přšes měřřto abo wjeř dže.

ře tuta řa jeničřka, řotraž na řařřule mřřľicžřku přščiř-
dže? Wona njeřřľuřša do řnyř najřřľubjeňřřkiř; přščiřma tola
řa řpēwarřřkimi a řhodži do Božeho doma. Wona pak řo řtra-
řhuje přšed řpodžiwanymy wobľicžami a řo wuřmēwazny
wobľicžami řnyř, řiž řetřuje, abo přšed wuřmēřšowanjam
abo hanjenjam tutnyř. ř wo tutym, tať řlē to řu a řam
ř řařřkim, njewěřćze wny we řerbřřkiř wřřach drje niřmale ničžo.
řacž by to řōžda a řōždy, řotřřiž ře řwojimi řpēwarřřkimi poľa
nař ře mřřči řhodža, řnjeřřľ bjes morřkōtanja a bjes řeho, řo
by na řařřke a podobne mřřľicžřki přščiřřchoľ, řaž řamna młoda
řolza? Mřřľu, řo runje tať maľo řaž druhdže. řsnadž by
řamo na řōn wupucž přščiřřchoľ, řpēwarřřke a Boži dom wo-
řřajicž.

řuž nochzemy řebi wo řamnej młodej řolzy řariřejřny
mřřľicžř! řam hōle přščiřřejř, ř řkōnitom přšes jene byřč.
řbo njeřřku tež w nasćkiř wořřadach řařny, řotřřiž řo řpēwarřř-
řkiř njepřšchimnu a do Božeho domu njepřščiřřdu? ř to mjes
młodny mi a řarymi? ř njeřřku řu řařny, řotřřiž pořředko řa
řpēwarřřkimi přšchimaju? ř tola dyrbřejř to řōždu njedželu,
řaj řōždy džej! řsu tola řpēwarřřke tež modľerřřka řniřa, we
řotřejř modľitwa na wřšitřke dny a čžakny! ř řu tola řpē-
warřřke — abo dyrbřejř to řnajmjeňřřa byřč! — njesapom-
ničřka na džej řľubňnyřow, njedž to řonřřmaziřřki džej, njedž
to wērowaňřki džej. — „řapľacž řomu najwřřřemu řwoje
řľubny!“ řjeřřľuřřkiř ř wuchom řwēdomňja, řať řniřa toľe
řšepřa? —

řpēwarřřke! řidžu nařře řarurřřki a nařře maczerje
duzy řemřřki a w řuzny řpēwarřřke a nad nimi bēle řubjesčřko.
řswjedžeňřki mi to a řnujazny čžah! Čžesćžuju řpēwarřřke a
čžesćžuju Boha řřawnje a řpřawnje ř řuku, ř řertom, ř wutrobu.
Mřřľicžřki řaž řamne je řu njenadbēhuja, a poľladňjenje řařřke
abo řinajřře je njesatřřařa. ře to tež řřawnne řwēdcženje
w tutym čžaku, řotřnyž řebi řwēdcženje řada! Čžesćž řy to
nařřad wořřacž? —

Wschelke f bliska a f daloka.

Reformazijski hwjedzen, kotryž pschichodnu šobotu 31. oktobra hwjeczimy, je w Sakskej polny krajny a zyrkwinski hwjedzen. Tuž hwjeczimy jón wschitzy, wošebje tež s tym, so Bože šlužby wopytamy a tak šjawnje wobšwědczimy, so šmy evangelszy. A tomu mamy wošebje lětka pschicžiny, w lécze 1925, kotrej je romsko-katolska zyrkej sa hwjate lěto postajila, a s dobom sa to, wschě zyrkwoje, kotrej njejšu romsko-katolske, šašo sa Rom dobnyč.

Pólski kraj bě dyrbjal we wulkej wójnje wjele tyžaz šwonow ruskim a němiskim wójskam pschewostajicž. Psched krótkim došta Pólska wot Ruskeje 8000 šwonow wróczo. Ale s tutych namaka jich jenož 6000 šašo šwoje stare městno; šbntkaj dwaj tyžazaj stej pať tukhwilu bjes domišny, dokeř je wójna domišnu šwonow šnicžila; zyrkwoje, na kotrychž šlužachy, buchy rostšelane a njejšu hišcže šašo natwarjene.

S Budeštez. Našch lubny knjes kantor Šandrij Bohuwěr Šmoła, kotrehož šebi wschitzy jara wažimy, bě njedželu tydženja, 11. oktobra t. l. 40 lět pola naš w Budeštezach. Se jeho pschecjelow s cžajša mlodošcže tu wjele wjazny njeje. Rožor-Šodžijiski, Keř-Bufecžanski a wschelazy drušy šu dawno polo šwojeho džěla wopušcžili. Tak je wošebita Boža hnada, dołhe lěta w jenej wošadže jako wučer a kantor džělacž móž. Knjes Šmoła pať je šebi tež psches šwoje šwěrne džělo w šchuli a zyrkwi wošebitu lubošcž dobył. Wón je našim džěcžom štajnje byl šchescžijanski wučer. Wón njeje

jim jenož hłowu se šwětnej mudroscžy pjelnik, ale je se wschěj šwojej wučerškej wuštojnošcžy jim byl wodžer f Bohu. Wušubłany w Budyšinje na seminaru, bě knjes Šmoła najprjedy s pomocnikom w Klukšchu a bórny s wikarom w Štróži pola Šucžiny. Šižo l. 1881 bu wón ša zyrkwinskeho wučerja do Malešchěz wušwolony a 1885 do Budeštez pomolony. Rónž lěta 1923 je wón wučerške šastojništwo škožil, je pať w šlužbje zyrkwoje, kotrejž bě štajnje jeho wošebita lubošcž pschiwobrocžena, šawoštal. Na šerbskej kaž němškej Božej šlužbje šo wošada njedželu tydženja s nim Bohu džakowašche. Šo došonjanych šemschach pať zyrkwinske pschedštejicžerštw šwojeho kantora wošebje cžescžesche, hdnž bě zyrkwiny šhor jeho a wschěch pschitomnych s 23. psalmom natwaril. Wjekele ša njeho bě, šo bě na wažnym dnju tež ev.-lutherške krajne šonšistorštw, najwyschšcha zyrkwina wyschnošcž w Drježdžanach, šo na njeho dopomnila a jemu s lubnymi šłowami šwoje došpołne pschipošnacže a džak ša šwěrne džělo wuprajilo. Wóh lubny Knjes špožcž hnadnje lubowanemu jubilarěj štrowošcž ša dalšche šwěrne džělo, hišcže dołhe lěta! D.

Něščto f rošpominanju.

Buschcž pať Šchryštuša a woštati žyle pschi šwěcže, abo pať woštati šwět žyle a wobšchowaj Šchryštuša.

Šamołwity redaktor šarať Wyržacž w Šošacžizach.

Njedželske bjesadowanki.

Za pěkne mjenje a wjetše džěci křescanskich staršich.

Podawa Arnošt Šerbomil.

XXVII.

1. Powědaňko wo drasće.

W Indiji je wjele khudych ludži. Misionarojo powědaju, zo su tam cyłe městačka, hdžež kóždy hólčik a kóžda holčka a kóždy muž a kóžda žona du wječor spać z hlódnym žoldkom. A to njestawa so snano raz za čas, ně, tak hlódni khodža do loža kóždy wječor. Wopomniee jenož, lube džěci, zo byšće so ženje njenajědle do syta! A tola su čí mužojo a te žony jara zbožowni, hdyž přińdu misionarojo a powědaju jim wo Knjezu Jezusu. A sebi to tak wysoko waža, zo hišće nalutuja něšto žita a pjenjez a dawaju to misionaram, zo bychy mohli byé pošlani připowědarjo ewangeliya do tych stronow, hdžež ludžo hišće njejsy šlyšeli wo Knjezu Jezusu.

W jenom tajkim městačku běše wa a skutkowaše misionarka z Delnjeje Łužicy, kotraž cheyše raz do Ameriki na wopyt jěć. W tutom městačku njeměješe ani jena žona rjanu drastu, ale wšitke žony misionarku jara lubowachu, tohodla, dokelž běše tak dołhi čas je wučila a byla jich přečelnica. Wona khodžeše do jich małych, khudych wobydleňkow a wučese je, kak maju so starać wo swoje džěci, a tež je rozwučowaše w mnohich wěcach, kotrejž dotal njeznajachu. Powědaše jim, kak je Jezus přišol na tutón swět, zo by jim pomhal e je wukupil, a zo su ju ludžo ze Ameriki pošlali, zo by je wo tom powučila. A tuž te khude žony z někotrych městačkow lutowachu a lutowachu,

dóniž mějachu dosé pjenjez, a kupichu krasnu židžanu drastu, ze złotom wušiwanu.

Přińjesechu tu krasnu drastu misionarcy a prajachu: „Hdyž přijědžeće do Ameriki a budžeće řečec w towarštwje misionkich žonow, prosymy, woblečće so tutu drastu a powědajće jim wo nas.“

Misionarka běše jara hnuta z tajkim dopokazmom lubošće a džakowaše so jim a slubi, zo tak šcini. Wěšće je rjenje měć džakownu wutrobu a wopokazać džakownosé tym, kotřiž nam wumoženje předuja.

2. Najlěpše kublo.

Před dołhim časom prašeše so mudry wučer svojich šulerjow: „Što je najlěpše kublo?“

Jedyn šuler wotmołwi: „Ničo njeje lěpše hač dobre wóčko.“

Druhi wotmołwi: „Dobry kamarad je najlěpša wěc na swěće.“

Třeći wotmołwi: „Dobry susod.“

Štwórty rjekny: „Mudry přečel.“

Ale posledni rjekny: „Dobra wutroba je lěpša dyžli wšitke tute wěcy.“

„Tak je“, praješe wučer. Štož ma dobru wutrobu, je spokojeny, dobry kamarad, dobry susod a mudry přečel.“

Tajka dobra wutroba je nowa wutroba, kotruž dawa Knjez Jezus kóždemu, kiž wo nju prosy.